

Tisková zpráva

Zvyšuje-li se hustota určitého druhu dřeviny, roste také koncentrace jejich škůdců a zvyšuje se její vnitrodruhová konkurence. Tak je omezován další rozvoj populace dané dřeviny. Tento vztah, nazývaný jako negativní závislost na hustotě jedinců stejného druhu, nejsilněji působí v tropech a je jedním z faktorů, který vytváří jejich obrovskou druhovou rozmanitost – to je zjednodušeně hlavní sdělení nejnovější vědecké práce, kterou publikoval 30. června druhý světově nejvýznamnější časopis v oboru přírodních věd - Science. Článek hodnotí výsledky rozsáhlých měření na 24 výzkumných plochách v rámci celosvětové výzkumné sítě ForestGEO. Na studii, analyzující téměř 2,4 miliony prostorově zaměřených stromů ve více než třech tisících druzích dřevin, se podíleli vědečtí pracovníci brněnského odboru ekologie lesa Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví a přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. Pro studii byla využita mj. data z výzkumné plochy v Žofínském pralese (<http://www.ctfs.si.edu/site/Zofin+Forest+Dynamics+Plot>), která reprezentuje typická stanoviště podhorských lesů mírného pásma v Evropě. Díky časové řadě opakovaných měření od roku 1975 a přesným metodám měření stromů patří tato plocha ke světové špičce. Podobně českou vědu reprezentovala výzkumná plocha Wanang v tropech Nové Guiney (<http://www.ctfs.si.edu/site/Wanang>).

Intenzita negativní závislosti na hustotě jedinců stejného druhu byla testována nejen na globálním gradientu lesů od tropů k mírnému pásmu, ale i v rámci lokálních populací jednotlivých druhů dřevin. Výzkum ukázal, že síla působení negativní závislosti na hustotě plynule klesá z tropických oblastí do mírného pásma. Na tomto gradientu se však mění její relativní intenzita vzhledem k hojnosti výskytu jednotlivých dřevin. Zatímco v tropech nejsilněji působí na minoritní druhy, v lesích mírného pásma je negativní závislost na hustotě nejsilnější u dominantních druhů dřevin.

Studie prokázala, že tyto komplexní vztahy významně přispívají k přirozenému udržování rozdílné druhové rozmanitosti tropických lesů a lesů mírného pásma.

30. 6. 2017

© VÚKOZ, v.v.i.

www.pralesy.cz